

Motion till riksdagen 2025/26:3253

av **Camilla Brunsberg m.fl. (M)**

Stopp för villkorlig frigivning för återfallsförbrytare

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ta bort möjligheten till villkorlig frigivning för personer som återfaller i brott, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Rättsstaten måste sända ett tydligt budskap: den som gång på gång begår brott ska inte kunna räkna med att släppas fri i förtid.

Det finns en grupp vanekriminella som gång på gång begår nya brott och som i många fall har kriminalitet som sin livsstil. När dessa personer släpps ut efter att bara ha avtjänat två tredjedelar av sitt straff, utan att ha visat någon vilja att bryta sin brottsliga bana, undergrävs både allmänhetens förtroende för rättssystemet och skyddet för brottsoffer.

I dag gäller huvudregeln att den som dömts till fängelse villkorligt friges efter att två tredjedelar av straffet har avtjänats, om det inte finns synnerliga skäl emot det. Detta har i praktiken blivit en rutinmässig ordning, även för personer som tidigare har dömts upprepade gånger och återfallit i ny brottslighet.

Det är orimligt att den som gång på gång bryter mot lagen ska kunna räkna med att bara behöva avtjäna två tredjedelar av sitt straff — oavsett hur många gånger han eller

hon har återfallit i brottslighet tidigare. För denna grupp måste rättsstaten ställa tydliga krav: avtjäna hela straffet innan du får en ny chans i frihet.

Den nuvarande regeringen har påbörjat en viktig omläggning av kriminalpolitiken och tagit flera steg för att skärpa påföljderna för återfallsförbrytare:

Infört skärpta straff vid återfall i brott, genom ändringar i Brottsbalken (trädde i kraft 1 januari 2023), vilket innebär att domstolen ska ta större hänsyn till återfall vid straffmätningen.

Beslutat om och påbörjat arbetet med ett särskilt återfallsstraff – en ny påföljdsmodell som ska ge tydligt längre straff för personer som tidigare dömts och återfaller i brott.

Aviserat att regeringen kommer att se över systemet för villkorlig frigivning, i syfte att skärpa kraven och begränsa möjligheten för återfallsförbrytare att friges tidigt.

Dessa steg är välkomna och nödvändiga. Så länge det finns en generell och automatisk möjlighet till villkorlig frigivning efter två tredjedelar av strafftiden, även för personer som gång på gång återfaller i brott, riskerar rättssystemet att förlora sin trovärdighet.

Camilla Brunsberg (M)

Marléne Lund Kopparklint (M)

Emma Ahlström Köster (M)

Katarina Tolgfors (M)